

Školní vzdělávací program
Dětského domova bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště

**PATŘÍME K TOBĚ,
PATŘÍŠ K NÁM**

„Všichni na jednom jevišti velikého světa stojíme, a cokoliv se tu děje, všech se týká.“
J. A. Komenský

„Všichni na jednom jevišti velikého světa stojíme, a cokoliv se tu děje, všech se týká.“
J. A. Komenský

Obsah

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika zařízení**
 - 2.1 Velikost
 - 2.2 Umístění
 - 2.3 Spolupráce s rodiči
 - 2.4 Spolupráce s dalšími subjekty
- 3. Konkrétní cíle vzdělávání**
 - 3.1 KOMPETENCE K UČENÍ
 - 3.2 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
 - 3.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
 - 3.4 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU A KOMPETENCE ŘEŠIT SAMOSTATNĚ PRACOVNÍ I MIMOPRACOVNÍ PROBLÉMY VČETNĚ KOMPETENCE APLIKOVAT ZÁKLADNÍ MATEMATICKÉ POSTUPY PŘI ŘEŠENÍ PRAKTICKÝCH ÚKOLŮ
 - 3.5 KOMPETENCE OBČANSKÉ (A KULTURNÍ POVĚDOMÍ)
 - 3.6 KOMPETENCE PRACOVNÍ
 - 3.7 KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A EFEKTIVNĚ PRACOVAT S INFORMACEMI
 - 3.8 KOMPETENCE K NAPLNĚNÍ VOLNÉHO ČASU
- 4. Délka a časový plán vzdělávání**
- 5. Formy vzdělávání**
- 6. Obsah vzdělávání**
 - 6.1 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT
 - 6.2 Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
 - 6.3 Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
 - 6.4 Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
 - 6.5 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST
 - 6.6 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA
 - 6.7 Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA
 - 6.8 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ
 - 6.9 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
 - 6.10 Průřezová témata
- 7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 8. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí**
- 9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání**
 - 9.1 Přijímání dětí
 - 9.2 Ukončení pobytu
- 10. Popis materiálních podmínek**
- 11. Popis personálních podmínek**
- 12. Popis ekonomických podmínek**
- 13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví**
 - 13.1 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
 - 13.2 Seznam možných rizik
- 14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu**

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program Dětského domova bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště
PATŘÍME K TOBĚ, PATŘÍŠ K NÁM

„Všichni na jednom jevišti velikého světa stojíme, a cokoliv se tu děje, všech se týká.“ J. A. Komenský

1.2. Údaje o školském zařízení

1.2.1. Název organizace

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště

1.2.2. Právní forma

Školská právnická osoba

1.2.3. Adresa

Lipová 222, 739 32 Řepiště

1.2.4. Ředitel zařízení

Bc. Renáta Filatova

1.2.5. Kontakty

telefon 558 671 990, 558 640 690, 731 604 047

e-mail info@ddrepiste.cz

web www.ddrepiste.cz

1.2.6. IČO

70 305 196

1.2.7. IZO

610 501 151

1.2.8. Druh zařízení

Dětský domov se dvěma rodinnými skupinami

1.2.9. Datum zařazení do sítě

1. 9. 2000

1.2.9. Zahájení činnosti

1. 9. 2005

1.2.10. Jméno koordinátora tvorby ŠVP

Bc. Renáta Filatova

1.3. Zřizovatel

1.3.1. Název

Biskupství ostravsko-opavské

1.3.2. Adresa

Kostelní nám. 1, 728 02 Ostrava 1

1.3.3. Kontakty

Telefon 596 116 522

e-mail kurie@doo.cz

web www.doo.cz

1.4. Platnost dokumentu

1.4.1. Datum

18. 1. 2016

č. j. DDR/254/2015

1.4.2. Podpis ředitele

1.4.3. Razítko

2. Charakteristika zařízení

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště je dětským domovem rodinného typu. Zařízení svou strukturou i personálním obsazením supluje klasickou rodinu tak, aby byly institucionální prvky potlačeny na minimum. Základ pedagogického týmu tvoří manželský pár zajišťující dětem v maximální míře rodinné zázemí a stabilitu. Dětský domov je zřízen v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a zákonem č. 3/2002 o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností. Činnost dětského domova je vymezena zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, zákonem č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., zákonem č. 134/2006 Sb., o sociálně právní ochraně dítěte, v platném znění, zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, zákonem č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění zákona č. 264/2006 Sb. a zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.

Základním posláním dětského domova je zajišťovat výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem a mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní rodinné péče. Zajišťuje náhradní výchovnou péči dětem ve věku zejména od 3 do 18 let (případně zletilých nejdéle do věku 26 let připravujících se na budoucí povolání) na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově, u zletilé osoby na základě dohody mezi ní a dětským domovem. Zařízení poskytuje péči dětem podle individuálních potřeb. V domově mají šanci na rodinný život i děti s vážnějšími nebo kombinovanými formami postižení včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které se následně vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Do domova jsou přijímány děti prostřednictvím návrhu sociální pracovnice příslušného OSP a diagnostického ústavu, a to na základě rozhodnutí soudu.

Východiskem úsilí pedagogického pracovníků dětského domova je inspirace dětskými domovy švýcarského typu zdůrazňující myšlenku participace dětí na organizaci společného života a na výchovu nasměrovanou na rozvoj psychické odolnosti dětí a dospívajících. Pracujeme s koncepty Bazální stimulace, Snoezelen-MSE, s terapií KBT – Kognitivní behaviorální terapií, Feuersteinovou metodou Instrumentálního obohacování, rodinnou psychoterapeutickou metodou Wencke J. Seltzerové a metodou My Backpack. Nadstandardní nabídkou v péči o psychický a smyslový rozvoj dětí je špičkově vybavené Snoezelen prostředí, jehož provoz zajišťuje mezinárodní lektorka s mezinárodní akreditací Snoezelen terapie. Adekvátní vývoj dětí umocňuje každodenní pobyt s domácími zvířaty.

V říjnu 2014 byl dětskému domovu na dobu tří let udělen děkanem PdF OU statut Fakultní instituce Ostravské univerzity v Ostravě.

2.1 Velikost

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště má kapacitu dvou rodinných skupin s maximálním počtem 12 dětí. Děti jsou rozděleny do rodinných skupin podle věku se zachováním sourozeneckých vazeb a s ohledem na své schopnosti a potřeby. Děti tak mají větší možnost rozhodovat v každodenních situacích, mít dostatek prostoru na své zájmy, participovat na dílčích oblastech organizace společného života a nést za ně odpovědnost.

2.2 Umístění

Dětský domov se nachází v obci Řepiště, v lokalitě mezi Ostravou a Frýdkem-Místkem v rekonstruované budově bývalé školy. Budova stojí na kopci v blízkosti lesa a rybníka. Umístění domova v blízkosti přírody a v dostupnosti městské hromadné dopravy umožňuje dětem množství různorodých aktivit.

2.3 Spolupráce s rodiči

V případě zájmu biologických rodičů poskytujeme nejen možnost jejich setkání s dětmi, ale také praktické setkávání a společnou terapii s dětmi s cílem znovu objevit vztah mezi rodičem a dítětem. Pedagogičtí pracovníci vystupují vůči rodičům s maximálním respektem tak, aby zaručili otevřenost, vstřícnost, porozumění a ochotu spolupracovat. Rodiče jsou o svých dětech a činnosti domova informováni způsobem, jaký je pro ně přijatelný, nejlépe osobně, příp. písemnou formou. Ředitelka nebo sociální pracovnice tak pravidelně informují rodiče o prospívání dítěte a o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Biologičtí rodiče, u nichž je předpoklad, že by se k nim dítě mohlo vrátit, jsou pak vyzýváni k přímé spolupráci s dětským domovem. V kontaktu s rodiči je ukazatelem jejich zájem, a pokud jej rodiče projeví, jsme otevření i k nadstandardnímu kontaktu. Pedagogičtí pracovníci chrání soukromí dětí, jednají s dětmi ohleduplně, taktně a nezasahují do životních rozhodnutí dítěte. Mají však povinnost dítě informovat o případných důsledcích jeho rozhodnutí či jednání ve vztahu k biologické rodině. Za svůj základní cíl považujeme pomoc dítěti k návratu do biologické rodiny.

2.4 Spolupráce s dalšími subjekty

Pracovníci domova, kteří jsou sami vyškolenými odborníky, dále spolupracují s týmem odborníků z oblasti speciální pedagogiky, psychologie a rehabilitace. Snažíme se tak standardními, ale také netradičními formami péče zajistit adekvátní rozvoj umístěných dětí.

Mezi dlouhodobé spolupracovníky patří zejména:

- Pedagogicko-psychologická poradna, Kpt. Vajdy 1a, Ostrava Zábřeh
- Pedagogické centrum pro poruchu autistického spektra a vady řeči, Kpt. Vajdy 1a, Ostrava Zábřeh
- Klinická psycholožka pro potřebu rodinné i individuální terapie u dětí i zaměstnanců domova
- MUDr. Jarmila Zipserová, primářka neurorehabilitační kliniky AXON, Praha Vyšehrad (konzultace v oblasti pohybových obtíží, individuální plány preventivních a nápravných cviků, příp. léčebné postupy)
- Ambulantní lékaři z oboru pediatrie, ortopedie, ortodontie, stomatologie, gynekologie, neurologie, očního lékařství a psychiatrie

Spolupráce s mezinárodními subjekty a zapojení do projektů mezinárodních aktivit:

- ISNA-MSE, Mezinárodní asociace Snoezelen konceptu
- David Gruppe, ISNA-MSE Švýcarsko

Spolupráce s dalšími subjekty:

- Základní umělecká škola Vratimov
- Rodiče organizovaní v Asociaci náhradních rodin České republiky
- Katedra speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě (od roku 2014 je domov fakultním pracovištěm Ostravské univerzity v Ostravě podílející se na praxi a výzkumné činnosti studentů)
- Katedra speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Motivační název vzdělávacího programu vyjadřuje základní myšlenku, že pro dítě je v domově připravené místo bezpodmínečného přijetí a respektování, aby zde mohlo prožít určitou část svého dětství, dospívání, příp. dospělosti. Vyjadřuje také připravenost poskytnout mu v rámci domova pocit bezpečí a životních jistot, ve kterých se učí hledat své místo v životě a v biologické rodině, vyrovnávat se s vlastní osobnostní zátěží, učí se orientovat v náročnějších vztazích, do kterých je angažováno, a vytěžit z nich konstruktivní zkušenost pro svůj budoucí život.

Děti mají úzký kontakt s rodinou vychovatelů a zažívají systém fungování rodinných vazeb včetně zkušenosti vícegeneračního soužití. Zakoušejí kontakty prarodičů a dospělých dětí vychovatelů, kde v rámci rodiny působí také absolvent oboru sociální práce, vychovatelství, školského managementu a psycholog. Děti jsou rovnocennými účastníky rodinných oslav, svateb, křtin nebo také rozloučení s blízkou osobou.

Největším přínosem domova je, že zprostředkovává osobní účast na životě širší rodiny vychovatelů, a pokud je to přání dětí, neztrácejí s rodinou kontakt i po dovršení zletilosti. Vztahy jsou tak úzké, že mají potenciál přetrvat i do dospělosti. Pokud dítě chce, je stále neformálně součástí širší rodiny vychovatelů.

Hlavním vzdělávacím cílem dětského domova je příprava dítěte na samostatný vstup do běžného života s ohledem na jeho individuální zvláštnosti a potřeby. Preferována je samostatnost při každodenních činnostech, schopnost zapojit se do běžného života, ohleduplnost k druhým lidem a ke svému okolí, vytváření správných pracovních návyků, zdravý duševní vývoj a zejména důraz na vzdělání.

Cíle jsou promítnuty do programů rozvoje osobnosti dítěte a s každým dítětem jsou individuálně konzultovány a hodnoceny. Vycházejí ze strategických dokumentů vzdělávání, zejména z *Národního programu rozvoje vzdělávání v ČR* (Bílá kniha, 2001), *Strategie vzdělávací politiky české republiky do roku 2020*, nebo *Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR 2011–2015*, která uvádí základní tendence a cíle dalšího vývoje, stanoví opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni kraje. Cíle zohledňují *Koncepci včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání*.

Cíle důsledně akceptují kurikulární přístup. V praxi to znamená nejen plánování a realizaci jednotlivých činností a jejich hodnocení, ale hlavně sledování, jaké kompetence děti získávají či jaké byly rozvíjeny včetně návazností na další aktivity.

Cíle respektují obecné cíle vzdělávání vymezené § 2 školského zákona, přičemž zohledňujeme zejména

- Věkové a individuální zvláštnosti dětí
- Zájmy a očekávání dětí a jejich rodičů
- Zákonitosti skupinové dynamiky
- Návaznost na očekávání a nároky školských zařízení, které děti navštěvují
- Personální, materiální a další podmínky vzdělávacího zařízení

Hlavní cíle pedagogického úsilí vycházejí ze základní funkce dětského domova a zahrnují následující oblasti:

- **osobnostní rozvoj** dítěte s důrazem na individuální zvláštnosti a potřeby
- **sociální rozvoj** dítěte s důrazem na odolnost, samostatnost, spolupráci a zodpovědnost
- **vzdělávání dítěte v rámci zájmové činnosti**

Tyto oblasti se prolínají veškerou pedagogickou činností obecně, zároveň se však individuálně odrážejí v programech rozvoje dítěte s respektováním úrovně, která je pro dítě dosažitelná a poskytuje mu spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a na praktické jednání.

Vzhledem k tomu, že děti jsou zároveň účastníky základního vzdělávání, je přirozeným jednotícím prvkem a inspirací vzdělávacích cílů *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* s ohledem na *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* a *odborného vzdělávání* a vzhledem k oblasti zájmové činnosti domova také s ohledem na specifika *zájmového vzdělávání*.

Pro oblast osobnostního rozvoje jsme si stanovili tyto cíle:

- vést dítě k sebeobsluze, ke zvládnutí běžných praktických činností a upevňovat jeho hygienické návyky
- naučit dítě orientovat se v běžném životě, osvojit si pro život důležité dovednosti, zvládat přiměřeně náročnější životní situace
- vést dítě k osvojení zdravého životního stylu, k vědomí rizik ohrožujících zdraví a provádět prevenci sociálně patologických jevů
- vést dítě k oceňování hodnot, které jsou prospěšné společnosti, přispívají k obecnému dobru
- naučit dítě projevat se jako samostatná všestranně rozvinutá osobnost
- rozvoji individuálních schopností, zájmy a podporovat talenty dětí
- rozvíjet v dítěti resilienci ve smyslu odolávat nepřízní života a rozvíjet jejich volní vlastnosti
- naučit děti vybrat si optimální řešení vlastní situace na základě informací a názorů
- získaných z různých zdrojů a svá rozhodnutí vnitřně přijmout a nést za ně odpovědnost
- podporovat a cíleně rozvíjet utváření si názoru na věc, podporovat proces otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- vést dítě k oceňování umění a kultury jako hodnot obohacujících život člověk a k objevení je jako významného rehabilitačního a relaxačního prostředí
- rozvíjet sportovní dovednosti, zájem o hudbu, tanec a zpěv

Pro oblast sociálního rozvoje jsme si stanovili tyto cíle:

- učit dítě vzájemnému soužití s ostatními lidmi
- učit dítě žít mezi vrstevníky, mít kamarády a umět se podělit o radost, smutek i starosti
- učit dítě vnímat důležitost přátelství a vést dítě k pozitivnímu chápání role rodičů, sourozenců, kamarádů, vychovatelů a učitelů
- upevňovat v dítěti pocit zázemí a vědomí, že je plnohodnotnou součástí skupiny i společnosti
- učit dítě vnímat a respektovat nutnost soudržnosti skupiny a vytvářet konstruktivní vztahy ve skupině
- vést dítě k otevřené pozitivní komunikaci
- posilovat důvěryhodnost vztahů společnými programy a oslavami otevřenými také rodičům nebo kamarádům z širšího okruhu dítěte
- schopnost dětí správně se rozhodovat a umět projednávat a zdůvodňovat svá rozhodnutí a stanoviska s dospělými, vychovateli a dětmi
- soustředit se na vzájemnou spolupráci dětí a zodpovědnosti k sobě i druhým, spolupracovat s ostatními lidmi a účelně přitom komunikovat
- umět rozlišovat intimitu vztahů v rodinné skupině a v rámci možností podporovat kontakty s vlastní rodinou pokud nachází pozitivní odezvu
- chápat potřebu spolupráce a potřebu pravidelné přípravy na vyučování jako důležitou schopnost potřebnou v jejich budoucím životě a při vstupu do pracovního procesu
- řešení konfliktů
- efektivním způsobem zvýšit sociální kompetence dětí, orientaci v rodině, ve společnosti, v prostoru, v organizacích, ve které se děti učí
- zábavnou formou seznámit děti s různými oblastmi zdravého životního stylu a rizikem užívání všech druhů návykových látek, přípravy na volbu povolání, prevence trestního jednání a odpovědnosti
- zaměřovat se na rozvoj finanční gramotnosti
- zapojit se do aktivit směřujících k šetrnému vztahu k přírodě, životnímu prostředí a k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních lidí
- vést dítě k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a k respektu ke kulturním, náboženským i jiným odlišnostem lidí i skupin
- vést dítě k toleranci a provádět prevenci vzhledem k extremistickým a fundamentalistickým postojům
- usměrnit žebříček životních hodnot, zvýšit sebeúctu a sebevědomí tím, že dětem umožníme ukázat jedinečnost každého jedince a potřeby zažít úspěch i potřeby pracovat v týmu
- respektujeme touhu dětí zviditelnit se a upoutat na sebe pozornost, která je typická pro děti s citovou deprivací a je nutné ji žádoucím způsobem usměrňovat.

Pro oblast zájmové činnosti domova jsme si stanovili tyto cíle:

- naučit děti trávit vhodným způsobem volný čas a aktivně relaxovat, naučit děti si hrát
- zájmovou činnost podřídít motivovanému zájmu dětí a ve službě zlepšení sociálních vztahů, psychické a emocionální stability dětí a k uvědomění si vlastní hodnoty
- zájmovou činnost spojovat s možností zažít úspěch
- náplň zájmové činnosti volit s ohledem na uplatnění dětí v životě a na volbu budoucího povolání
- vést děti k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu na veřejnosti
- v rámci návštěv, pobytů a dovolené rozvíjet a upevňovat komunikační dovednosti v cizím jazyce
- osvojit si obsluhu počítače ke studiu, školní přípravě i pro volný čas s ohledem na rizika, které z těchto technologií vyplývají
- pomocí alternativních postupů rozvíjet čtení s porozuměním, orientovat se v textu různého zaměření, používat slovníky, encyklopedie a příručky
- pomáhat dítěti poznat pracovní činnosti, které napomáhají k vytvoření jeho možných zálib a vedou ke smysluplnému využití volného času
- pomáhat dítěti chápat, že různé druhy činnosti tvoří jeden celek a pomáhat mu zorientovat se v různých oborech lidské činnosti a vzhledem k volbě jeho budoucího povolání (s profilací už od 12 let)
- vést dítě k osvojení potřebných poznatků a dovedností pro možnost volby vlastního profesního zaměření

K dosažení těchto cílů nabízíme:

- Bezpečné domácí prostředí
- Zdravý životní styl
- Individuální přístup ke každému dítěti a dospívajícímu
- Porozumění a respektování momentálního rozpoložení dítěte a dospívajícího
- Kvalitní vybavení a materiální zabezpečení
- Vyškolený personál s ochotou nabídnout prostor vlastních rodinných vztahů a svého soukromí
- Součinnost s biologickou rodinou dítěte a součinnost s širokou rodinou vychovatelů
- Promyšlený systém podpurných pedagogických metod

K těmto cílů zaměřené volby obsahů výchovně vzdělávacích a zájmových činností a volby strategií mají dětem pomoci utvářet a rozvíjet klíčové kompetence, které jsou využitelné v praktických životních situacích a tvoří pro dítě základ přípravy pro život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu.

Dětský domov pracuje vzhledem ke třem oblastem své funkce průřezově s těmito klíčovými kompetencemi pro různé typy vzdělávání. Jsou to:

Pro oblast osobnostního rozvoje dítěte zejména:

- Kompetence k učení
- Kompetence sociální a personální

Pro oblast sociálního rozvoje dítěte zejména:

- Kompetence komunikativní
- Kompetence k řešení problému (a kompetence řešit samostatně pracovní i mimopracovní problémy)
- Kompetence občanské (a kulturní povědomí)

Pro oblast vzdělávání dítěte v rámci zájmové činnosti zejména:

- Kompetence pracovní (a kompetence k pracovnímu uplatnění)
- Kompetence k naplnění volného času
- Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
- Kompetence aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Tyto kompetence naplňujeme zejména s těmito důrazy

3.1 KOMPETENCE K UČENÍ

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který ho obklopuje a orientuje se v jeho proměnách Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, a chce tomu porozumět	Zajímá se o nové poznatky, vyhledává a třídí informace; na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je uplatňuje v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě Čte s porozuměním, zvládá různé způsoby práce s textem Dokáže hodnotit výsledky vlastního učení a efektivně je využívá v praxi	Využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky Dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě Uvědomuje si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním	Využívá k učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí Uplatňuje různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledává, třídí a zpracovává informace a je čtenářsky gramotný Zvládne s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky Odhadne možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání	Organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i skupinové práci Doplňuje si vědomosti a rozvíjí a prohlubuje dovednosti v procesu vzdělávání, propojuje je s již nabytými, systematizuje je a vědomě využívá pro svůj další rozvoj Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení i práce, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá radu i kritiku

3.2 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
<p>Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p> <p>Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p> <p>V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla</p> <p>Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>Samostatně se rozhoduje, umí si vytvořit svůj názor, vyjádřit jej a přijmout za něj odpovědnost</p> <p>Přijímá hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje a přijímá radu i kritiku</p> <p>Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</p> <p>Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty</p>	<p>Posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby</p> <p>Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce</p> <p>Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy</p> <p>Posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí</p>	<p>Přijímá hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku</p> <p>Dokáže se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje</p> <p>Přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly</p> <p>Podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých</p> <p>Přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům</p>	<p>Posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe</p> <p>Adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje</p> <p>Organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry</p> <p>Přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii; projevuje pozitivní vztah k vlastnímu zdraví</p>

3.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
<p>Ovládá řeč a hovoří ve vhodně formulovaných větách</p> <p>Samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <p>Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky</p> <p>Komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými a poznává, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>Zvládá zvolit vhodný projev a využívat ke své komunikaci běžně dostupné prostředky</p> <p>Využívá získané komunikativní schopnosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p> <p>Účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje</p>	<p>Rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje</p> <p>Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace</p> <p>Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky</p> <p>Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p>	<p>Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování</p> <p>Vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje</p> <p>Je schopný vést smysluplný dialog, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje a je schopen respektovat názory a postoje druhých</p>	<p>Efektivně a tvořivě využívá prostředků komunikace</p> <p>Prakticky používá komunikativní dovednosti i ve svém osobním, profesním a občanském životě</p> <p>Vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu zámeru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných</p> <p>Adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje v mluveném projevu</p>

3.4 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU A KOMPETENCE ŘEŠIT SAMOSTATNĚ BĚŽNÉ PRACOVNÍ I MIMOPRACOVNÍ PROBLÉMY VČETNĚ KOMPETENCE APLIKOVAT ZÁKLADNÍ MATEMATICKÉ POSTUPY PŘI ŘEŠENÍ PRAKTICKÝCH ÚKOLŮ

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
<p>Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s podporou dospělého</p> <p>Rozlišuje funkční a nefunkční řešení a dokáže mezi nimi volit</p> <p>Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli a nebojí se chybovat</p>	<p>Učí se rozpoznávat chyby, uznat je a uvědomuje si, že aktivitou může situaci ovlivnit</p> <p>Spolupracuje při řešení, požádá, přijímá a nabízí pomoc</p> <p>Nenechá se odradit nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému</p> <p>Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí</p>	<p>Vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení</p> <p>Řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky</p> <p>Přijímá důsledky svých rozhodnutí</p> <p>Dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby</p>	<p>Přemýšlí o příčinách problémů, uplatňuje různé metody myšlení, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve</p> <p>Je vytrvalý a trpělivý, pracuje pečlivě</p>	<p>Rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky, příp. varianty jeho řešení</p> <p>Ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry</p> <p>Je otevřený k poznávání nových a originálních postupů</p>

3.5 KOMPETENCE OBČANSKÉ (A KULTURNÍ POVĚDOMÍ)

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
<p>Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje a chápe, že zájem a činnost jsou přínosem a naopak lhostejnost a nevědomost mají svoje nepříznivé důsledky</p> <p>Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p> <p>Chová se odpovědně s ohledem na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých a na zdravé a bezpečné okolní prostředí</p>	<p>Aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit</p> <p>Uvědomuje si práva svá i ostatních, vnímá své povinnosti a odpovědně k nim přistupuje</p> <p>Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví</p> <p>Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, podílí se na jeho ochraně a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti</p>	<p>Zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití</p> <p>Zvládá běžnou komunikaci s úřady</p> <p>Chápe nebezpečí rasismu a xenofobie</p> <p>Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a využívá svých schopností a dovedností</p>	<p>Jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu</p> <p>Dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí a přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci</p> <p>Chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje</p>	<p>Hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování</p> <p>Rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem</p> <p>Aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti.</p>

3.6 KOMPETENCE PRACOVNÍ

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
<p>Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat svoje slabé stránky</p> <p>Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p> <p>Chápe, že činnost a pracovitost jsou přínosem a že naopak pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>Zvládá základní pracovní dovednosti s ohledem na své schopnosti</p> <p>Seznamuje se s různými profesemi a výrobními postupy a vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem</p> <p>Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu</p>	<p>Pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci</p> <p>Je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení</p> <p>Využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění</p>	<p>Má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání</p> <p>Umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli a má přehled o základních povinnostech a právech zaměstnavatelů a pracovníků</p> <p>Chápe nutnost přizpůsobovat se změněným pracovním podmínkám</p>	<p>Stanovuje si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňuje</p> <p>Zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů</p> <p>Vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb</p>

3.7 KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A EFEKTIVNĚ PRACOVAT S INFORMACEMI

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává jako knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)				
Učí se efektivně a smysluplně používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace				
Umí získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu				
Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem				
Umí získané informace rozlišovat a využívá je k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi				

3.8 KOMPETENCE K NAPLNĚNÍ VOLNÉHO ČASU

Předškolní vzdělávání	Základní vzdělávání	Základní vzdělávání pro žáky s MP	Odborné vzdělávání	Gymnaziální vzdělávání
Dokáže v rámci svých možností a věku aktivně využívat volný čas				
Umí si volit přiměřené aktivity vzhledem ke svým zájmům, zálibám a vzhledem ke kompenzaci stresu				
Umí odmítnout nevhodné aktivity				
Zvládne si samostatně podle svých možností svůj vlastní volný čas plánovat, organizovat a řídit				
Podílí se na chodu domácnosti, učí se vařit, nakupovat, prát, žehlit a uklízet, má možnost naučit se postarat o mladší sourozence nebo kamarády a v přiměřené míře také o svém zapojení do nabídky činností rozhodovat, přičemž formy pedagogického úsilí jsou voleny podle individuálních potřeb dítěte s tím, že zahrnují běžné samoobslužné aktivity				
Umí v rámci volného času vhodně relaxovat				
Užívá volného času k seberealizaci, rozvoji zdravého sebevědomí, nadání a směrem k budoucí profesní orientaci				

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program Dětského domova bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště je vzhledem k proměnlivé organizační struktuře zařízení a různé délce vzdělávacího cyklu umístěných dětí stanoven minimálně na dobu, po kterou budou jeho cíle odpovídat reálné praxi domova, která je podřízena individuálním vývojovým a vzdělávacím potřebám dítěte. Vzdělávací plán revidujeme každé dva roky a soulad mezi cíli programu a praxí domova zajišťuje pravidelná každoroční evaluace.

Na školní vzdělávací program navazuje Vnitřního řádu dětského domova a další vnitřní kurikulární dokumenty např. roční, příp. měsíční a týdenní plány činností, ve kterých jsou vzdělávací obsahy konkretizovány v rámci plánu akcí, cílů a vzdělávacích strategií a očekávaných výsledků vzdělávání. Tyto dokumenty obsahující podrobnější časový plán vzdělávání jsou aktuálně zveřejňovány na internetových stránkách.

Organizace dne je stanovena Vnitřním řádem dětského domova. Důraz klademe zejména na dodržování časového harmonogramu při vstávání dětí do školy a dodržování přibližného časového rozpětí při podávání jídel. Činnosti programu dne se dodržují orientačně s přihlédnutím na aktuální situaci a chod rodinné skupiny.

Součástí činnosti dětí v dětském domově jsou také pravidelné zájmové kroužky, společenské a kulturní aktivity, které nemají charakter pravidelnosti. Vychází z konkrétních aktuálních situací a potřeb nebo zájmu dětí. Děti mají možnost se vyjádřit k měsíčním a týdenním plánům na pravidelných večerních setkáních s tím, že se v rámci možností berou v úvahu jejich návrhy.

V časovém plánu máme vyhrazené místo také pro společné slavení – jednak pro pravidelně se opakující oslavy narozenin a slavností a svátků během roku, jednak pro přechodové rituály vázané na aktuální životní etapu dítěte.

Důsledně dbáme na to, aby si časový plán zachoval operativnost, možnost reagovat na možné měnící se podmínky a umožňoval propojování či přesouvání témat vzhledem k délce pobytu umístěných dětí.

5. Formy vzdělávání

Vzhledem k tomu, že Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště je dětským domovem rodinného typu, volíme takové formy vzdělávání, které co nejvíce odpovídají výchovně vzdělávacímu úsilí v rodině a vedou ke snížení psychické tenze u dětí s deprivacemi. Východiskem našich aktivit jsou individuální formy práce s dítětem a nabídka spontánních zájmových, příp. relaxačních činností, která je pak vyvažována mírou striktně daných plánovaných a řízených aktivit.

Naše vzdělávací úsilí zahrnují všechny formy výchovy stanovené např. vyhláškou č. 74/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zájmovém vzdělávání, které mají v našem zařízení tuto konkrétní formu:

Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost

- přednášky, besedy, exkurze, výlety
- návštěvy kino, divadlo, příležitostná veřejná vystoupení
- výstavy, včetně prezentace výrobků ze zájmové činnosti
- sportovní činnost
- rodinné slavnosti, svátky
- programy v rámci kontaktu s rodiči umístěných dětí

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

- sebeobslužná činnost
- příprava na vyučování a doučování
- pravidelné zájmové téma: pěstičství, rodinná výchova, chovatelská činnost, rybaření
- dvakrát týdně terapie Snoezelen s aktuálním zaměřením
- spolupráce se ZUŠ, zejména obory výtvarné a hudební

Táborová činnost a další činnosti spojené s pobytem mimo místo činnosti dětského domova

- prázdninové a víkendové pobyty např. na horách, lyžování, bruslení, plavání
- rekreační pobyty, snowboard, lyže, cyklistika
- pobytové, putovní nebo hvězdicové tábory zejména cyklistické s rekreačně-zdravotním zaměřením
- soustředění s prvky hippoterapie a tancem
- ozdravné pobyty v horách a u moře zaměřené na prevenci kožních onemocnění a onemocnění horních cest dýchacích

Osvětová činnost

- shromažďování a poskytování informací (knihovna, audiokoutek a DVD knihovna)
- přednášky na primární a sekundární prevenci rizikového chování, závislosti na alkoholu, užívání drog a jiných závislostech v rámci programu rizikového chování, na správný životní styl (problematika anorexie či bulimie, význam pohybu, sexuální výchova apod.)
- besedy, přednášky, exkurze s osvětovým tématem zpracované formou projektů
- Snoezelen jako pedagogický podpora pro volnočasové aktivity

Individuální činnost

- individuální práce zejména s dětmi se specifickými potřebami (individuální rehabilitace, terapie Vojtova metoda, Bobathova metoda a bazální stimulace)
- individuální práce zejména rozvoj individuálních schopností
- individuální práce s biologickou rodinou projevující zájem o dítě

Otevřená nabídka spontánních činností

- neorganizovaná aktivita dětí, např. poslech hudby, klidové činnosti, neformální kamarádská komunikace
- návštěvy dětí ze třídy, kterou umístěné dítě navštěvuje, v dětském domově s aktivním zajištěním programu a občerstvení
- volně přístupné hřiště, herna a sportoviště

Pobyty s rodiči a rodinnými příslušníky

- víkendové, příp. delší opakované pobyty v prostoru domova spojené s programem pro rodiče dětí, u nichž je předpoklad pro navrácení dítěte do rodiny nebo jejichž rodinní příslušníci jsou v takovém věku, že se o dítě nemohou starat, ale mají potřebu udržovat s dítětem kontakt.
- víkendové, příp. delší opakované pobyty spojené s programem pro rodiče a dítě, které se vrátilo do jejich péče
- prázdninové aktivity, lyžařské pobyty a další výlety s rodiči, příp. s dětmi vrácenými do péče rodičů

Formy činností volíme podle individuálních potřeb dětí s tím, že jejich základ tvoří v rámci pravidelné činnosti běžné samoobslužné aktivity. Děti se podílejí na chodu domácnosti, učí se vařit, nakupovat, prát, žehlit a uklízet a mají možnost naučit se postarat o mladší sourozence nebo kamarády.

Druhým okruhem je otevřená nabídka spontánních činností, kdy má dítě prostor přiměřeně věku a svým potřebám také o svém zapojení do nabídky rozhodovat nebo se na ní spolupodílet. Mnohé děti znovu učíme hrát si přiměřeným a jejich věku odpovídajícím způsobem. Je přirozené, že všechny činnosti mají svůj sociální rozměr a vedou k rozvíjení vztahu dítěte k sobě samému, k druhým lidem i k prostředí, ve kterém žije.

V rámci rodinné výchovy se děti učí péči o dítě. Jde především o to zvládnout a pochopit potřeby dítěte, pro

tože mnohé z nich mohou mít patologickou zkušeností narušené primární potřeby.

Vedle našeho přímého cílevědomého působení počítáme také s výchovným působením školy a dalších především volnočasových školských zařízení, které děti navštěvují. Cíleně vyhledáváme školy, s nimiž je spolupráce pro děti přínosná a perspektivní.

Při našem pedagogickém úsilí počítáme také s nepřímými faktory, které bezesporu na děti působí – jako např. sdělovací prostředky, média. Děti se učí vybírat si počítačové programy a aplikace tak, aby prospívaly jejich zájmům.

Nemalou roli při volbách forem činnosti hraje také osobnostní zatíženost, se kterou děti do zařízení přicházejí. Snažíme se proto, aby v co největší míře odpovídaly jejich individuálnímu nastavení a vývojovým potřebám a osobnostnímu růstu.

6. Obsah vzdělávání

Volba obsahů vzdělávání je podřízena zájmům dítěte, všestrannému naplňování jeho potřeb a vytváření a upevňování sociálních vztahů a citových vazeb tak, aby směřovala k začlenění dítěte do společnosti a rozvíjela jeho kladný vztah k sobě, k lidem v jeho okolí a k prostředí, které je obklopuje.

Vzhledem k rodinnému klimatu domova jsou jednotlivé vzdělávací oblasti propojené a navzájem se překrývají. Prolínají se všemi pravidelnými i příležitostnými činnostmi v dětském domově a přispívají k výchově a vzdělávání dětí celistvou cestou s přirozenou motivací. Dbáme na to, aby se obsah i formy vzdělávání výrazně lišily od školního vzdělávání a zprostředkováváme je v maximální možné míře komplexně, situačně a spontánně.

Při volbě obsahu vzdělávání vycházíme jednak z možností a podmínek zařízení a personálních podmínek, jednak z věkových a dalších individuálních zvláštností účastníků a jejich zájmového zaměření.

Obsahy vzdělávání mají tento rámcový charakter:

6.1 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast rozvíjí základní poznatky o životě společnosti a jejich význam pro člověka, pomáhá utvářet citový vztah k nejbližšímu okolí. Děti si utvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem se pomáhat a spolupracovat.

Cílové zaměření

Využívání elementárních znalostí a získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Integrovaný blok podzim

Obsah

- Můj domov. Moje rodina. Moji kamarádi.
- Podzimní příroda. Ovoce a zelenina. Barvy.
- Přirozený řád dne. Dny v týdnu. Měsíce a roční období.

Očekávaný výstup

Osvojit si elementární poznatky o nejbližším okolí

Rozvíjet přirozenou komunikaci s dětmi a dospělými v nejbližším okolí

Umět vyjadřovat a rozvíjet běžné projevy nálad a emocí

Osvojit si elementární poznatky o přírodě a úkazech v podzimním období

Osvojit si elementární poznatky o čase a střídání období

Integrovaný blok zima

Obsah

- Advent. Adventní svátky a zvyky.
- Vánoce. Vánoční svátky a tradice.
- Dárky. Tajemství, sny a přání.
- Počítání. Zimní sporty. Oblečení.

Očekávaný výstup

Rozvíjet hrubou i jemnou motoriku a koordinaci pohybů těla, rukou a očí

Poznat, jaké oblečení a obutí je vhodné do kterého počasí, umět se samostatně obléci

Samostatně tvořit i podílet se na činnostech spojených s obdobím adventu a Vánoc

Ocenit hodnotu vzájemného obdarování

Ocenit hodnotu vzájemně sdílených tradic

Integrovaný blok jaro

Obsah

- Jaro v přírodě. Rostliny a zvířata. Zahrada.
- Předjaří a Velikonoce. Svátek matek.
- Lidské tělo. Dopravní prostředky.

Očekávaný výstup

Poznávat a popsat změny v přírodě s příchodem jara

Naučit se poznávat některé druhy rostlin a stromů přímo v přírodě

Seznamovat se v přirozeném prostředí s domácími i volně žijícími zvířaty a jejich mláďaty

Seznámit se s některými zvyky a tradicemi spojenými s jarním obdobím

Zažít oslavu Velikonoc s křesťanským poselstvím

Naučit se pozitivně vnímat význam společného slavení

Rozvoj hrubé a jemné motoriky při hrách na zahradě a na písku

Rozvíjet poznání o dopravních prostředcích a bezpečnosti

Integrovaný blok léto

Obsah

- Ukončení školního roku.

- Poznáváme své okolí. Poznáváme cizí krajiny.

- Letní sporty.

Očekávaný výstup

Zvládnout nebo se zdokonalit v letních sportech

Umět se orientovat v nečekaných situacích

Připravit se na výlet, umět si sbalit zavazadlo a odlišit věci, které potřebuji k pobytu v různém prostředí

Zvládnout sebeobslužnost v neobvyklých podmínkách

Naučit se dobře využívat volný čas, volné dny, svátky a prázdniny

Oceňovat kamarádství a učit se kamarádské vztahy podporovat a pěstovat

6.2 Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast rozvíjí znalosti a dovednosti, které dětem umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a nabyté poznatky používat v praxi.

Obsah

- Rozvoj čtení, naslouchání, mluveného a psaného projevu v každodenních situacích včetně komunikačních technologií a počítačových sítí.
- Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s textem.
- Motivace ke zvládnutí cizího jazyka.

Očekávaný výstup

Číst přiměřeně věku a schopnostem plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu

Oceňovat hodnotu četby

Oceňovat potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu

Aktivně se přímo i zprostředkovaně zapojuje do jednoduché konverzace v cizím jazyce

Prostředky

- Knihovna a poslechový koutek
- Návštěva kulturních programů
- Návštěvy ze zahraničí
- Pravidelné doučování, logopedie
- Odebíráme knihy a časopisy
- PC výukové programy
- Výukové pomůcky pro speciální pedagogiku

6.3 Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast rozvíjí znalosti a dovednosti, které dětem umožňují používat matematiku v reálných situacích a v praktickém životě a umožňuje tak získání matematické gramotnosti a s tím i finanční gramotnosti

Obsah

- Rozvoj matematických dovedností přiměřeně věku a schopnostem v reálných situacích.
- Práce s prostředky výpočetní techniky.
- Práce s geometrickými objekty v reálných situacích. Odhadování míry, váhy, délky, vzdálenosti.
- Převodní jednotky v praxi. Měření délky, obvodu, obsahu v běžných situacích. Plány a situační náčrty.

Očekávaný výstup

Řešit matematické úkoly a problémy v běžných i neobvyklých situacích

Odhadovat množství, vzdálenost nebo výsledek a zvolit přiměřený postup

Spolupracovat při řešení složitější úkolů a problémů, ve kterých jsou nutné matematické dovednosti a práce s matematickými objekty (nákup, nakládání s penězi, prostorová orientace, třídění podle tvarů apod.)

Získávat důvěru ve vlastní schopnosti, rozvíjet logiku, systematičnost, vytrvalost a přesnost

Prostředky

- Doučování
- Výukové pomůcky pro speciální pedagogiku a další pomůcky
- Spolupodílení se na plánování hospodaření domova a vedení osobního hospodaření
- Počítačové výukové programy a aplikace

6.4 Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast rozvíjí znalosti a dovednosti, které dětem umožňují dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti a získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a informačních technologií.

Obsah

- Základní způsoby internetové komunikace. E-mail. Skype. Facebook.
- Portály a nástroje k vyhledávání informací.
- Dostupné výukové a relaxační programy.
- Zprávy a prezentace z výletů, pobytů a akcí domova.

Očekávaný výstup

Používat základní způsoby komunikace na počítači v konkrétních vztazích

Používat metody a nástroje vyhledávání informací a řešit tak konkrétní všední problémy

Tvořivě používat práci s počítačem při prezentaci výsledků své práce i k odpočinku

Mít odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu

Respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání výpočetní techniky

Šetrně zacházet s výpočetní technikou

Prostředky

- Podíl na vytváření webových stránek, tvorba mediálního sdělení nebo zprávy
- Speciální pedagogické aplikace do tabletů, systém I-SEN.cz, spojené se Snoezelen terapií
- Spoluvytváření programů včetně plakátů a pozvánek
- Jednoduché elektronické přístroje, tablety, fotoaparát apod.

6.5 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast realizovanou prostřednictvím oboru *Dějepis* a *Výchova k občanství* rozvíjíme v podmínkách domova zejména znalostmi a dovednostmi, které dětem pomáhají nalézat a upevňovat právní a mravní normy důležité pro jejich rozhodování a jednání v každodenním životě. U dětí je častý nekritický vztah k vlastní osobě a k ostatním lidem. Velkou úlohu sehrává osobnost vychovatele a jeho schopnost spontánně pedagogicky využít aktuální sociální situace v domově i mimo něj.

Obsah

- Společenské návyky, normy, pravidla a předpisy v každodenním provozu. Orientace v systému dopravních prostředků.
- Pravidla dialogu a diskuze.
- Vlastní názor a respektování názoru druhého.
- Základní komunikační techniky vyjednávání, správné argumentace.
- Vyjadřování souhlasu i nesouhlasu. Techniky odmítnutí.
- Životní styl – motivace, potřeby, záliby, inspirace, životní plány.

Očekávaný výstup

Vytvářet a upevňovat návyků společenského chování a společenských norem

Upevnění postojů morální a hodnotové orientace prospívající životu, člověku a obecnému dobru

Nácvik asertivního chování a zvyšování odolnosti v nepřehledných situacích

Navazování a prohlubování dobrých mezilidských vztahů v domově i mimo něj

Prohlubování sociálního citění (s dětmi z dětského domova a handicapovanými spoluobčany, seniory)

Prostředky

- Situační práce, komunitní, diskuzní kruhy a besedy

6.6 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast realizovanou prostřednictvím oboru *Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis* rozvíjíme v podmínkách domova zejména znalostmi a dovednostmi, které dětem pomáhají hlouběji porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem tak, aby měly potřebný základ pro základní orientaci v samostatném životě. Zvláštní důraz klademe na rozvinutí kladného vztahu dětí k přírodě, na ochranu životního prostředí a životní styl směřující k trvalé udržitelnost života.

Obsah

- Příroda kolem nás. Krajina v okolí domova, její fauna a flora.
- Zahrada. Pěstitelství. Jednoduché způsoby při zpracování sezónního ovoce a zeleniny.
- Sledování počasí a jeho vlivu na přírodu a člověka.
- Péče o zvířata v domácnosti.
- Povinnosti spojené s chodem domácnosti.
- Šetrné zacházení se zdroji a energiemi. Odpadové hospodářství.

Očekávaný výstup

Porozumět souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Zapojovat se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, svému zdraví a zdraví ostatních

Vyhodnocovat neefektivnější využívání zdrojů energie při vedení domácnosti

Vhodně se chovat při kontaktu s věcmi, které potenciálně nebo aktuálně ohrožují životní prostředí

Prostředky

- Podílení se na třídění odpadu
- Povinnosti úklidu
- Konkrétní výlety, besedy
- Podílení se na chodu domácnosti a správě budovy
- Biohospodářství

6.7 Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast realizovanou prostřednictvím oboru *Hudební výchova, Výtvarná výchova a Dramatická výchova* rozvíjíme v podmínkách domova zejména znalostmi a dovednostmi, které dětem pomáhají rozvíjet jiné než racionální poznávání světa, připívají ke kultivaci osobnosti, poskytují prostor pro rozvoj vlastních tvůrčích schopností a naplňují přirozenou potřebu projevit se a komunikovat uměleckými prostředky.

V domově užíváme uměleckých vyjádření také jako prostředků, které pomáhají uchopit sociální a psychologické problémy jedince, podporují jeho emoční vývoj, umožňují mu dosáhnout vnitřní relaxace a podporují kladné interpersonální vztahy. Probíhají formou expresivních terapeutických metod jako je muzikoterapie, arteterapie a dramaterapie, které s sebou přinášejí výchovný i léčebný potenciál.

Obsah

- Krása místa, kde bydlíme. Krása mého pokoje.
- Užitečný design v domově.
- Můj šatník. Móda. Výroba módního doplňku.
- Jdeme za kulturou. Kulturní památky. Kulturní večery.
- Tvořím, tvoříš, tvoříme.

Očekávaný výstup

Uvědomit si sebe sama jako svobodného jedince s možností tvořivého přístupu ke světu a k obohacování emocionálního života

Zapojit se v konkrétních situacích do procesu tvorby a vnímat jej jako prostředek k sebevyjádření

Prostřednictvím uměleckých prostředků posílit sebedůvěru a reálné sebehodnocení

Rozvíjet nadání a vlastní tvořivý projev včetně vystoupení na veřejnosti

Užívat umělecké prostředky také ke snížení psychického napětí a jako prostředky relaxace a uvolnění

Aktivně se zapojit do zájmových aktivit mimo dětský domov

Prostředky

- Návštěvy spolužáků
- Divadlo, kino a výstavy

6.8 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast realizovanou prostřednictvím oboru *Výchova ke zdraví* a *Tělesná výchova* rozvíjíme v podmínkách domova zejména znalostmi a dovednostmi, které dětem pomáhají získávat informace o zdravém způsobu života, upevňují si hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. U dětí je rozvíjena tělesná zdatnost a kondice s cílem získání pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám. Sportovní aktivity realizujeme především formou sportovních her a pobytů v přírodě mimo domov ve spolupráci se sportovními oddíly a kluby a zájmovými kroužky.

Obsah

- Lidské tělo a co mu prospívá. Zdraví prospěšné návyky. Sexuální výchova.
- Sebeobslužné činnosti – péče o vlastní osobu, odívání, čistota.
- Jídelníček a stravovací režim. Důležité vitamíny. Příprava jednoduchých jídel.
- Požár, povodeň, sněhová kalamita a jiná nebezpečí. Dopravní nehody.
- Náležitosti návštěvy lékaře. První pomoc.
- Sezónní pohybové aktivity a sporty.

Očekávaný výstup

Preventivní ochrana zdraví (úrazy, nemoci) a prevence sociálně patologických jevů

Osvojit si správné stravovací návyky

Získat věku a dispozicím odpovídající míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví druhých lidí

Umět základní postupy ochrany za běžných rizik a mimořádných situací, první pomoc

Rozvíjet základní pohybové dovednosti a sporty včetně dodržování jejich pravidel

Rozpoznat a rozvíjet individuální pohybového nadání a získat pozitivní vztah k pohybovým aktivitám

Uvědomovat si a vyhodnocovat situace ohrožující zdraví a dodržovat pravidla bezpečnosti

Prostřednictvím pohybu odstraňovat únavu z jednostranného zatížení organismu

Prostředky

- Pravidelné a sezónní sporty, pobyty, plavání, lyžování apod.
- Nástroje a nářadí k nacvičování jemné i hrubé motoriky

6.9 Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast rozvíjí znalosti a dovednosti, které dětem umožňují pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V závislosti na věku jsou vedeny k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Poskytuje důležité informace z oblasti výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Obsah

- Práce s drobným materiálem a zhotovování drobných dárků z přírodního a technického materiálu.
- Práce montážní a demontážní, oprava jízdního kola, hraček, nábytku apod.
- Práce s technickými materiály – práce se dřevem, spojování hřebíky, vruty, povrchová úprava.
- Pěstitelské práce – práce zahradě, ve skleníku, pěstování zeleniny.
- Provoz a údržba domácnosti – jednoduché opravy v domově.
- Pomoc při úpravě venkovních prostor a zahrady.
- Péče o čistotu a estetický vzhled prostor i areálu domova.
- Účast na veřejně prospěšné činnosti.

Očekávaný výstup

V běžných situacích rozvíjet jemnou motoriku, získávat základní manuální zručnosti a pracovní dovednosti

Získávat pozitivní vztah k práci a jejím výsledkům

Dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při práci

Porozumět návodům a zvládnout jednoduché pracovní postupy

Osvojit si dovednost používání pomůcek a drobného nářadí

Ocenit pracovní činnost jako zálibu při využití volného času

Prostředky

- Dílny, podíl na údržbě domu
- Údržba vlastních věcí
- Domácí opravy, šití apod.

6.10 Průřezová témata

Průřezová témata, která umožňují propojení vzdělávacích obsahů, jsou ošetřena následovně:

Osobnostní a sociální výchova

- Vedeme dítě k porozumění sobě samým a své jedinečnosti.
- Dbáme na rozvoj kladných charakterových vlastností a mravního rozměru různých způsobů lidského chování.
- Zajišťujeme prostor pro upevňování a procvičování poznatků ze školy a zájmové činnosti a podporujeme studijní dovednosti.
- Vedeme dítě k samostatnosti, ale také k vědomí hodnoty spolupráce a pomoci.
- Vedeme dítě k vědomí hodnoty různosti lidí, názorů a přístupů k řešení problémů.

Výchova demokratického občana

- Vedeme k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.
- Vedeme k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování lidského soužití a společnosti.
- Vychováváme k otevřenému a aktivnímu postoji k životu.
- Posilujeme sebeúctu a sebedůvěru.
- Motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Zdůrazňujeme osobní odpovědnost za dění ve společnosti.
- Na aktuálním politickém dění demonstrujeme potřebu angažovanosti a učíme se mu rozumět.
- Na konkrétních příkladech ukazujeme dětem také současné problémy společnosti a diskutujeme o nich.
- Vedeme ke vzájemné solidaritě a k vědomí práv člověka a dítěte.

Multikulturní výchova

- Vychováváme k rasové toleranci a odmítání xenofobie a násilí.
- Vedeme k dodržování tradic a zvyků naší společnosti s důrazem na křesťanské hodnoty.
- Pěstujeme porozumění a vědomí sounáležitosti.
- Podporujeme a umožňujeme setkávání s lidmi jiné národnosti – návštěvy hostů.

Environmentální výchova

- Formujeme ekologicky správný vztah k přírodě a vysvětlujeme závažnosti ekologických problémů.
- Připomínáme důležitost třídění odpadu.
- Seznamujeme s problematikou a otázkami týkajícími se šetření energiemi a vodou.

Mediální výchova

- Učíme rozpoznávat objektivní informace.
- Pěstujeme zdravý přístup k reklamám.
- Učíme orientovat se v mediální komunikaci a pochopit smysl médií.
- Vedeme k využívání médií jako zdrojů informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Zvláštní důraz věnujeme také tématům:

- Snížení psychické tenze, se kterou děti přicházejí
- Finanční gramotnost
- Dopravní výchova
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností
- Sexuální a rodinná výchova

Uvedené vzdělávací oblasti a průřezová témata se prolínají všemi oblastmi výchovné práce a navazují na učivo vzdělávacích programů škol, které děti navštěvují. Vychovatel a pedagog se aktivně každodenně zajímají o průběh dne dítěte v mateřské, základní či střední škole a s ohledem k individuálním schopnostem dítěte provádí dohled nad domácí přípravou. Ředitelka úzce spolupracuje s učiteli a vychovateli školy, zabezpečuje rychlou reakci na výchovné nebo vzdělávací problémy dítěte a upravuje podle nich plán činností. Primárně jsou všechny děti žáky základních uměleckých škol, kde jsou zařazeni podle talentu, temperamentu a schopností do hudebního nebo výtvarného oboru. Dětem je umožněno navštěvovat další zájmové kroužky podle zájmu a osobního rozhodnutí.

Vzdělávací obsahy jsou rozpracovány v další pedagogické dokumentaci do čtvrtletních integrovaných bloků a tematických celků a jsou aktuálně zveřejňovány na webových stránkách.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a vzdělávání dětí mimořádně nadaných vycházejí z vyhlášky č. 147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a z vyhlášky č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogickopsychologické činnosti pedagogických pracovníků. Důležitým prvkem je pro nás spokojenost dítěte a důvěra v prostředí, kde je možné se vzdělávat.

Speciální vzdělávání se uskutečňuje pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo nad rámec individuálních opatření. V případě dětského domova se tak děje následujícím způsobem:

V oblasti personální:

- dostatečné personální zajištění aktivit
- úzká spolupráce se školou, kterou dítě navštěvuje
- odbornost pedagogických pracovníků s ohledem na druh postižení či znevýhodnění
- využití dobrovolníků

V oblasti technické:

- zajištění bezbariérovosti
- zajištění dopravy
- zařízení usnadňující přístup

V oblasti materiální:

- vybavenost speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami
- zajištění zápůjčky potřebného materiálního vybavení
- provozování terapeutické a relaxační místnosti

V oblasti organizační:

- spolupráce se školou při pravidelné přípravě na vyučování podle individuálních plánů sestavených učiteli
- spolupráce se speciálním pedagogem zařízení
- využití poradenské pomoci školy, spolupráci se školskými poradenskými zařízeními
- spolupráci s organizacemi zaměřenými na podporu osob se zdravotním postižením či zdravotním nebo sociálním znevýhodněním
- způsob zajištění alternativních a augmentativních forem komunikace

Každému dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami sestavujeme ve spolupráci s ním, lékařem a dalšími odborníky individuální vzdělávací plán, ve kterém jsou uvedeny zvláštní cíle včetně speciálních forem a metod, které jsou k naplnění těchto cílů užívány, včetně pokynů k zajištění bezpečnosti. Vzhledem ke specifice umístovaných dětí je tento individuální vzdělávací plán pouze součástí podrobnější dokumentace.

8. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí

V rámci podmínek pro vzdělávání nadaných dětí akceptujeme zejména vyhledávání individuálních talentů dětí, přičemž nerozhoduje jejich intelekt.

Pro rozvoj těchto dětí zajišťujeme především tyto podmínky:

- Nabízíme rozšiřující aktivity v oblastech jejich zájmů, např. v rámci výuky v základní umělecké škole, jazykové škole, sportovní škole, příp. v jazykových či sportovních kroužcích, příp. zajišťujeme možnost a způsob zařazení dítěte do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám.
- Pokud se jedná o dítě mimořádně nadané v některém vyučovacím předmětu, je mu věnována zvýšená pozornost individuálním přístupem učitele školy, kterou navštěvuje, a se kterým ředitelka úzce spolupracuje a koordinuje činnosti v domácím prostředí.
- S ohledem na psychosociální charakteristiku nadaných dětí se zaměřujeme na činnosti zajišťující žádoucí všestranný rozvoj osobnosti, např. rozvoj komunikace, spolupráce, sociální a emocionální inteligence apod.
- Aktuálně řešíme připravenost pedagogických pracovníků
- Spolupracujeme se školským poradenským zařízením a se školou, kterou dítě navštěvuje

9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

9.1 Přijímání dětí

Přijímání dětí do dětského domova se řídí §12 zák. č. 109/2002 Sb., a Vnitřním řádem dětského domova.

Pro zefektivnění integrace prochází každé nově umístěné dítě speciálním integračním programem:

Před příchodem do domova se dítě účastní opakovaných víkendových adaptačních pobytů. Překlene se tak období, kdy je jasné, že dítě bude zařazeno, ale formálně se tak ještě nestalo. Při těchto pobytech se zohledňuje, aby se dítě nepoškodilo novými vazbami i v případě, že k jeho zařazení nedojde. Dítě se seznamuje s kolektivem dětí i zaměstnanců, vybaví se vzhledem ke svým intelektovým i motorickým schopnostem, vybere se mu vhodný pokoj a prostředí se uzpůsobí tomu, co zvládne a jaké jsou jeho potřeby. Je-li to nutné, uzpůsobí se také společný pokoj a další zařízení jeho pocitu bezpečí.

První měsíc pobytu je dítě v tzv. adaptačním období. Je zproštěno povinností, seznamuje se s řádem domova a zapojuje se do činností na základě vlastního rozhodnutí. Nikdy není motivováno tlakem. V adaptačním období se také vyhledává vhodná škola a dítě si samo vybírá osobu, která je pro něj nejdůvěryhodnější, tzv. klíčového pracovníka. Ten je pak uveden v programu osobnosti dítěte a jejich vztah se sleduje. Samozřejmostí je řád, pravidla bezpečnosti, vycházení ven z budovy apod. Dítě je seznámeno také s tím, že na nástěnkách visí kontaktní osoby a organizace v případě potřeby (ombudsman, Linka bezpečí, sociální pracovníce apod.) Po nástupu do péče dětského domova dítě absolvuje veškerá nutná odborná lékařská vyšetření.

Na konci adaptačního období si dítě vybírá z daného okruhu činností povinnosti, které bude mít podle svých schopností a zájmů v rámci chodu domova na starosti. V rámci upevnění sociálního citění, v rámci podpory rozvoje volných vlastností, empatie, pochopení vlastní emocionality, hledání osobní vřelosti máme speciální program péče o zástupný předmět. Klíčový pracovník vyhledává talenty dítěte, cíleně je podporuje a rozvíjí a deficity dorovná.

V průběhu prvního roku přijetí dítěte je kontakt s jeho rodinnými příslušníky a širokou rodinou iniciován a podporován a povzbuzován v maximální míře a jsou vytvářeny podmínky, které mohou mít terapeutický charakter. Návrat do biologické rodiny stále považujeme za nejdůležitější, příp. pokud to není možné, vedeme dítě k pochopení jeho situace.

Plná adaptace znamená:

- Dítě se cítí v domově šťastné a rádo se vrací
- Chápe, že pobyt v domově není důsledek jeho selhání
- S důvěrou se obrací na zaměstnance domova a dokáže s nimi řešit své problémy se školou nebo vztahové problémy
- Dokáže mít vize a plány do budoucnosti
- Má pocit, že je užitečné
- Osvojilo si základní povinnosti a nese za ně odpovědnost

9.2 Ukončení pobytu

Ukončení pobytu dítěte v dětském domově se řídí §33 zák. č. 109/2002 Sb., a zák. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., a Vnitřním řádem dětského domova.

Pobyt dítěte ve školském zařízení je ukončen

- Jestliže soud zrušil ústavní výchovu nebo ochrannou výchovu
- Dosáhne-li zletilosti, pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání
- Dosáhne-li věku 19 let, byla-li mu prodloužena ústavní výchova nebo ochranná výchova, pokud zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání
- Jestliže rozhodnutí soudu o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče nabylo právní moci, po uplynutí doby trvání předběžného opatření nebo po jeho zrušení soudem

Při odchodu z domova z důvodu zletilosti nebo v případě ukončení přípravy na povolání projde dospívající speciálním přípravným programem:

Dítě je na odchod dlouhodobě připravováno. Pokud jde o dospělost, ukazují se mu jeho realistické možnosti, ale vždy je mu zdůrazňováno, že se do zařízení může zejména v krizových situacích vracet. Pokud se jedná o odchod zpět do biologické rodiny, může být také pozvolný a organizovaný podle potřeby dítěte a dispozic rodičů. Děti dostanou všechny své osobní věci, dostanou také zdroje vzpomínek, záznamy a deníky z pobytů. Každé dítě vlastní portfolio, které dostává v tištěné, příp. také v elektronické podobě. Samotný odchod dítěte má pak podobu oslavy s přechodovým rituálem.

10. Popis materiálních podmínek

Materiální podmínky dětského domova se řídí vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a odpovídá stávajícím zákonným normám.

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště má dvě budovy. V hlavní budově se v prvním nadzemním podlaží nachází vstupní hala, vychovatelna a pokoje dětí – tři dvoulůžkové a dva třílůžkové. Druhou část budovy tvoří prostor o celkové výměře 102 m², kde je situovaná kuchyň s jídelnou, obývací pokoj, pracovní kout pro vychovatele, prostor pro vzdělávání dětí a přímý vstup na terasu a zahradu domova. Prostor velkoryse umožňuje dění veškerých aktivit zejména malých dětí společně a opticky nerozděleně. Terasa je zastřešená a umožňuje dětem trávit čas venku i za méně příznivého počasí. Ve 2. nadzemním podlaží se nachází hala, multifunkční místnost pro terapie a speciálně pedagogické vzdělávání a knihovna, počítačová učebna, kuchyňka pro personál se sociálním zařízením a úklidová místnost. V podkroví budovy se nachází kaple, kuchyňka pro personál a kancelář ředitele a sociální pracovnice, tři rozsáhlé sklady a úklidová místnost. Suterén hlavní budovy zahrnuje kotelnu, místnost pro oděvy a obuv a prádelnu se sušárnou. Na pozemku domova v bezprostřední blízkosti hlavní budovy se nachází zahradní domek se sociálním zařízením. V jedné části je sklad kol a sportovních potřeb a dílna pro opravy a údržbu objektu a osobních věcí dětí. Ve druhé části je kreativní dílna, kde je umístěn šicí a pletací stroj, stůl pro výtvarnou činnost a keramická pec.

Na zahradě se nachází prostor pro kurník, zahrádka se zeleninou a dřevěný altán, který umožňuje konat zahradní slavnosti, letní diskotéky a oslavy jmenin a narozenin. Na zahradě se nachází také otevřené ohniště, dětské pískoviště a dva dětské domky a trampolína. Na zahradu domova bezprostředně navazuje obecní sportovní hřiště, na které mají děti volný vstup. Výhledově plánujeme zřízení samostatného bydlení se vzdálenou podporou pro zletilé děti.

11. Popis personálních podmínek

Personální podmínky vycházejí ze zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění a vyhlášky MŠMT č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení.

Na chodu dětského domova se podílí pedagogický a nepedagogický tým. Tvoří jej:

Pedagogický tým

- ředitelka
- zástupce ředitele
- sociální pracovníce
- vychovatelé
- asistent pedagoga, příp. osobní asistent

Požadavek na profil pedagogického pracovníka dětského domova zahrnuje zejména:

- Má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k dětem
- Umí vytvořit příznivé sociální klima a umí s dětmi efektivně komunikovat.
- Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- Má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností
- Dokáže vybranými aktivitami vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti
- Umí žádoucím způsobem motivovat a chválit
- Má právní vědomí a zná bezpečnostní předpisy pro svou práci
- Je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků – externistů
- Je ochotný dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem
- Má pozitivní vztah k domácím pracím

Konkrétní činnost pedagogických pracovníků stanovují pracovní náplně. Externě v dětském domově působí psycholog, rehabilitační lékař, muzikoterapeutka. V rámci personálu domova působí etoped, logopedický asistent, surdoped a speciální pedagog s mezinárodní aprobací na ADHD, autismus a psychopedii. V současné době dochází do dětského domova dobrovolníci věnující se integrativní validaci a Snoezelen terapii. V rámci dětského domova jako fakultního zařízení zde probíhají reciproční aktivity v oblasti výtvarné výchovy, výuky IKT a matematiky.

Ekonomicko-provozní tým

- nepedagogičtí pracovníci v pracovním zařazení: bezpečnostní pracovník, ošetřovatelka, údržbář, uklízečka
- Účetnictví domova zajišťuje auditorská a daňová kancelář.

12. Popis ekonomických podmínek

Dětský domov bl. Marie Antoníny Kratochvílové, Řepiště je nestátní neziskovou organizací. Je zařazen v rejstříku škol a školských zařízení a je financován:

- z dotací MŠMT ČR na základě zákona č. 561/2004 Sb., v souladu s §14 zák. č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- finančními prostředky z rozpočtu zřizovatele v rámci vztahů stanovených zřizovatelem
- doplňkovou činností v souladu s ustanovením §132 odst. 1 písm. h) zákona č. 561/2004 Sb.
- přídavky na dítě – státní sociální podpora, dle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
- příspěvky na péči – dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách) a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 505/2006 Sb.)
- příspěvky na úhradu péče poskytované dětem v zařízeních – dle zákona č. 109/2002 Sb., č. 383/2005 o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- z darů fyzických a právnických osob

Finanční vztah se zřizovatelem je specifikován těmito skutečnostmi:

- Zařízení se nachází v budově, která je ve vlastnictví zřizovatele
- Zřizovatel přispívá na případné investice

Účtování dětského domova probíhá podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a vyhlášky 504/2002 Sb.

13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi vycházejí ze zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a zák. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti a poskytování služeb mimo pracovně právní vztahy.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí podrobněji rozpracovává Vnitřní řád dětského domova.

Za bezpečnost práce a ochranu zdraví na pracovišti odpovídá ředitel.

Jeho povinností je zajistit, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byly seznámeny děti a zároveň také všichni zaměstnanci dětského domova. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných a nemocných. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců i děti.

Zřizovatel jako vlastník nemovitosti odpovídá za bezpečnost budovy a přilehlých pozemků.

Děti jsou povinny na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- Dodržovat vnitřní řád DD a BOZP dětí
- Plnit pokyny zaměstnanců dětského domova vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem
- Při sportovních činnostech důsledně dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví (vybavení ochrannými přilbami, reflexní vesty, používání lanovek a vleků – bezpečnost)
- Dodržování pravidla bezpečného zacházení se zvířetem
- Dodržování bezpečnostních pravidel při obsluze spotřebičů a zejména kuchyňských spotřebičů využívaných v rámci rodinné výchovy

Dohled nad dětmi a jejich činnostmi má mimořádný význam pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí ve školském zařízení dětského domova. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitelka. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům.

13.1 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro bezpečné a hygienické působení

- Vhodná struktura a skladba činnosti
- Vhodný stravovací a pitný režim
- Užívání prostorů a prostředí vycházející z vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých
- Dodržování hygienických požadavků na zotavovacích akcích pro děti vycházející z vyhlášky MZd č.

106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění vyhlášky č. 148/2004 Sb.

- Bezpečné pomůcky, ochrana dětí před úrazy
- Pravidelná kontrola prostor a zařízení, výrazné označení nebezpečných předmětů
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře a praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky

- Příznivé sociální klima
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- Motivující hodnocení, přiměřenost věku
- Ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy
- Spoluúčast na chodu zařízení (plánování činnosti, vlastní podíl na případném řízení a provádění)

13.2 Seznam možných rizik

Pohybové a sportovní aktivity

- Při pohybových činnostech zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu činnosti přiměřený dohled
- Vydává jasné, přesné a dětem srozumitelné povely a pokyny
- Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti dětí

Plavání

- Za bezpečnost dětí při plavání odpovídají pedagogičtí pracovníci, kteří děti na plavání doprovázejí, doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu v prostoru plavání
- Plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených
- Pedagogický pracovník má přehled o prostoru určeném pro plavání a dětech, které se aktivity účastní
- Pravidelně provádí v průběhu plavání i při jeho zakončení překontrolování počtu dětí
- Věnuje zvláštní péči neplavcům

Lyžování

- Před zahájením výletu poučí děti o vhodné výstroji a bezpečnosti
- Lyžování je vedeno pedagogickými pracovníky
- Lyže musí mít seřízení bezpečnostního vázání lyží provedené odborným servisem
- Za nepříznivých podmínek se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě nekonají
- Při výletu jedou děti ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek, skupina se řídí pokyny pedagogického pracovníka, který jede v čele, v závěru jede zkušený lyžař
- V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu dětí, totéž se provádí při jejím zakončení

- Uvedené zásady se dodržují přiměřeně i při lyžování konaném v místě nebo blízkosti dětského domova.

Sportovně turistické výlety

- Pedagogičtí pracovníci jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav dětí
- Před zahájením výletu poučí děti o vhodné výstroji a bezpečnosti
- Během výletu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas přestávky pro odpočinek
- Před zahájením cyklistického výletu ověří pedagogický pracovník povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu) a znalosti dětí o pravidlech silničního provozu
- Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav dětí, aktuální zejména povětrnostní podmínky, značení a pokyny Horské služby

Bruslení

- Při bruslení odpovídá za bezpečnost dětí dohled konající pedagogický pracovník
- Posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů,
- V případě bruslení na přírodním ledě posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti
- Před zahájením bruslení ověří pedagogický pracovník, zda děti mají ochranné prostředky zmírňujících následky pádů (na kolena, na lokty, rukavice, přilbu).

Bezpečnost dětí při jiných programech konaných mimo dětský domov

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí po dobu dopravy na programy a v jejich průběhu

Mezi další možné rizikové činnosti patří také:

- Jízda na kole
- Jízda na koni
- Jízda na kánoji

14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitelka a zveřejní ho na přístupném místě ve školském zařízení a v elektronické podobě ho zveřejní na webových stránkách. K dispozici je každému k nahlédnutí, případně k pořizování opisů a výpisů.

Jeden výtisk je k dispozici pedagogickým pracovníkům pro sestavování měsíčních a týdenních plánů.

Ředitelka zařízení seznámí prokazatelným způsobem všechny zaměstnance a děti s vydáním a obsahem školního vzdělávacího programu.